אין מבטלין איסור לכתחלה לא לחמיר אלא כשבבר חל עליו שם איסור אבל קודם לכן אפילו דמי כ"כ סברא שרי אבל רש"י מרבו בשם סמרדכי ואגודה מבארת סברא ב"ח שם ומאז לעבד לחמרוכת לא בלא קודם אפשר אמותר לכרכות עליו ולא תביב מבטל אסל ולא בפר' חמ"ר סק"ב וסברא מאמר מרדכי שם בסק"ב חולק עליו כיון דאמרן אמר עליו לא מיקרי איסור אפי' קודם אפשר אמ"ש הפוסקים לאמרן הבאלה ולכן יש לסמיל . והיינו טעם אלא דאה דברי הרשב"א בשבו' סי' אפ"ב וכבריו דברי סרב מג"א בפר' אפ"ר אפ"ב דאמרים אמרן אמתרבו בחוב אסור לבוסף עליהן עד ס' כדי לאבלן בשבת דאי אבטל לאיסור לכתחלה ומלבד אסלבון מורה אמ"ב בשבת אלו אפילו אבל אמתרבות טעם לפי אפשר אמשוכם כן בנוף דברי הרשב"א אבטלא אחר אבו אבו לבוסף עליהן וכו' כיון אבדין לא הגיע אמן לאיסור אמן ולאבלם אפי' בשבת אי"ם וכבר הביא הרב בחר אלום בלות ז' אל אס"ר אחבר הרשב"א אי"ם ומ"ם אברת הרב ע"ר לא נאלאת אינ אבדרב אבא"ל ביו"ד אי' לא אבלה ע"ר לות ל"ד אחר בבתבוכתו לא"ת אי' אלא אחר אבר אים אבדרים דאמרן אפילו אבלה אבלה בשבת אבלה אבלה ז' אל חבת אינ דאיסרא אבלה אחר אבלה אבלה אבלה

פסול ואין נראה כן לענ"ד ומכ"פ נם הוא מסכים דבחמץ לפני הפסח איכא משום ביטול איסור:

ומבל האמור בענין תמיה לי על מרן החכי"ף בס' עיני כל מי ד' ז' פ"ג שכתב דבעומר י"ד סימן רל"ט התיר לעשות חוב לכתחלה והקשה בדרישה דאין מבטלין איסור לכתחלה ולא הבנתי קושיתו דהכא האיסור הוא הלכישה ולא חלה עליו איסור כנבלה וכב"ח וכיוצא אלא הרי זה דומה לחמץ שנתערב בקודם פסח בח"ת סי' תמ"ב דקודם זמן איסורו מהני ביטול וכאשר דמיתי כן מלאתי להדיא להרב ז"י שכ"כ ישמח חיים ומעמ"ש הרמ"ז בחק"ל אבן א' ביו"ד סי' נ"ן וכספר נזיר שמשון בפ"ח דערלה מ"ז עכ"ל ולא אטפל במה שיש לנתנם בדברינו אך בזולת מאי דפסיק בסכיעא חריפא דחמץ לפני זמנו אין בו משום ביטול איסור הם דברים תמוהים דמלבד שאין כן דעת רוב הדוכתא הרי גם הטור ס"ל דחמץ לפני זמנו יש בו משום ביטול איסור וא"כ אם נדמה הרא דכלאים לחמץ שפיר קא מוקיב הרב הדרישה על דברי הטור וספרים שליין (שלשה המה ז"י חק"ל מ"ם) אין מניים אגלי לראות דב"ק וכן יש לפקפק על רביע מק"א בחש' סי' ל"ח דמיסתמיך ואזיל בכל התשו' הסיא בחר בברת הרב ע"ז דבחמץ לפני זמנו אין בו משום ביטול איסור ולא אבר דאין סברת זו מוסכמת להלכה ועיין בש"ת פני יהושע ח"א סי' מ' קרוב לסופו וכן יש לפקפק על הרב גם ימחק על המכמות הוכא בדברי מכחם ח"ב ד' ק"ט סוף ע"ד דנקיט בפסיעות דבחמץ לפני זמנו אין בו משום ביטול איסור לכתחלה:

ומקרוב הבאתי ס' בית מאיר תא"ח וראיתי שם בסי' תמ"ז ד' ס"ה ע"ב ד"ה כתב וכו' שכתב ע"ד הב"ז סק"ה דמ"ש דאי"מ ס"ג איסור לא אמריקן בחמץ קודם זמן איסורו כ"כ הב"ח סי' תס"ז ס"ג בשם מרדכי האריך ורחייתו היא רחיית הע"ז עלמו אלא שאין דבריו מוכרחים וכו' וכיון שמטוחר מדברי הרשב"א שבתנ"א ס"ק מ"ה לאיסור וכן הרי"ש שבטור בשוף הסי' ביאר הב"י דעתו משום דהוי כמבטל איסו"ל ובלי"ן סי' פ"ט אוסר ליתן מעט חלב חטה כיון משום נזרה שיחה מתנו וכ"ם להתיר לכתחלה כדי לאוכלו בפסח לכן ברור דהכוונה פסח' ליתא וכן העלה הפר"ח לאסו' עכ"ל הנך דאה שגם הוא מסכים לסברת רבני האחרוני הנ"ל ובעמו ומיתוקו מאחר דמנו' בדברי הרשב"א וכו' הן אמת דלפי מ"ם הרב אפי' וזמרי בסי' תמ"ז אות ד' ד"ם ע"ב אין הכרח מדברי הרשב"א שכתב שמה שהקשו על הרמ"א מתוכות הרשב"א לק"מ דנ"ל דהרשב"א כ"כ על תערובות חטין אבל בתערובת לח בלח דמתערב יפה שפיר דמי וכן דעת הרשב"א נופיה בחשו' סי' רפ"ג וכתי' פנ"ה ד' קנ"ז והע"ז לא התיר אלא בלח בלח ע"כ ולפי הנראה הדר דינא לאיזך ניסא דכיון דמהרשב"א אין הכרח ובדברי המרדכי מליט מפורש דמתיר אפשר דנקיטינן כהמרדכי אלא שדברי הא"ז הנ"ל המוחי' לקיע"ד דודאי אין שום סברא לחלק בזה בין לח בלח ליבש ביבש וכל שכא לעשות מאיסור היתר הרי זה מבטל איסור ומה שכתב הרב ע"ז דיש ללמוד היתר לתערובת לח בלח אין טוענו למעט תערובת יבש ביבש ינש הראיה שהביא מסי' מרכ"ז נכי עשה טוכה תוכיח דהביא לאו תערובת לח בלח הוא אלא פשוט דכוונת הע"ז הוא דבתערובת ביבש נהי דמשום ביטול איסור ליכא בין דהוי קודם זמן איסורו מ"מ הא יבש ביבש ק"ל דחחר ונעור כמ"ש הרמ"א שם וא"כ מאי כפ"מ בתערובת זו אהכי נקט תערובת לח בלח דבזה פסק הרמ"א דאין חוזר ונעור וה"ה למאן דסבירא ליה ביבש ביבש דאינו חוזר ונעור יכול לבטלו קודם הפסח לשיטת הרע"ז כיון שהוא קודם זמן איסורו ומ"ש הא"ז הנ"ל שהרשב"א בסי' רפ"ג דעתו לחלק בין תערובת לח ליבש עיינתי שם ולא מצאתי מזה כמו שראה הראה ותמיה לי כי ראיתי בס' א"ז הנ"ל ד' ח"ן ע"ב בש"ג שכתב וז"ל ואפילו לדעת הרשב"א סי' ש"ה דאסר בתערובת לח בלח פחות מס' להרבות עליו קודם פסח הכא מודה דהתם יש בו מתשות איסור נופיה משורב משא"כ הכא דאינו אלא פליטה בעלמא מכ"ל הרי כתב מפורש בשם הרשב"א דבתערובת לח בלח אוסר וא"כ קשה על הרע"ז מדברי הרשב"א הנלו ולכן לע"ד נדקו דברי הרב בית מאיר דאינו לן למיקבע כדעת הרשב"א ודעימיה והרב מנן ההלף סי' תמ"ז ס"ק כ"ה (בד"ה וכתב עוד המ"א) האריך מאד בדין זה ומסיק לענין חמץ הדבר מוכרע לאיסור ועיין עוד בדין זה להרבנים אר"מ מהורות כ' ח"ב סי' ס"ד (ד"ה והנה בסי' תמ"ז) וכשא"ת שם אריה מא"ח סי' יו"ד ובקונן יצריל הורה קונטרים ע' ד' ל"ך ע"ב אות ג' ובשו"ת דברי מרדכי פרידטונא סי' מ"ב הבאתי תוקף דבריו בקונטרים אסיפת דינים במערכת חמץ ומצה סי' יו"ד אות ד':

וביטול אחר דבר המותר (חוץ מחמץ לפני זמנו) כדי שלא יבא לידי איסור אם יש בזה חשש הנה הרמ"א ביו"ד סי' ל"ט סעיף ו' כתב כדת חלב שנפל למים ונתבטל בס' ואח"כ נפל מן המים לקדרה של בשר מותר שהרי נתבטל במים וכתב שם הרש"ך בס"ק כ"ב דאפילו לכתחלה מותר ליתן המים לקדירה של בשר כיון שבבר נתבטל משמע דאין היתר אלא שנפל מעצמו ונתבטל בס' אבל אם לא נתבטל בס' משמע דאסור להוסיף מים עד ס' כדי ליתנם אח"כ בבשר וכ"ש שאסור לערב לכתחלה חלב במים בשביל כדי ליתן המים לקדרה של בשר אמנם הרב בנה"ג שם בהגהת הטור אות יא"ד כ' בשם רבו בתשו' חיו"ד סי' ת"י דאחר אחי' לערב הלב כיון ולאכלו עם בשר ולא הוי מבטל איסור לכתחל' דהא דאין מבטלין הייט איסו' אבל היתר בהיתר מות' לערבו וזה נלמד ממ"ש הרא"ש נבי יבש ביבש דאחר לבטלו לכתחל' (בס' כדי לבטלם אח"כ כמ"ש בסוס"י ק"ע) כיון דבל אחד ואחד בפני עצמו מותר וכתבו' חלב א"ח סי' של"ג כתבתי דאין בזה תולק אלא שיש סוברים דאמרן אפילו קודם הפסח איסורא מיקרי עכ"ל. וכ"כ הרב מרוך הבלאן בסי' תס"ז אות י"ג בשם שיירי כנה"ג סי' קנ"ג ובשם שו"ת כנה"ג יו"ד סי' קל"ז ומרן חיד"א בשיורי ברכה יו"ד סי' ל"ז אות ד' סבר וקבל סברת הרב בנה"ג ואחר רבו הנ"ל ושי"ם להרבנים בפלתי ובית מאיר מ"ש ע"ד הרב מוהרי"ט בזה. והרב פרמ"ג במסבות שם (בד"ה והנה) כתב אי איכא ס' נגד החלב אי שרי לכתחילה לעשות כן דעת הנ"ן בסי' פ' דאסור דהוי כמבטל איסור לכתחילה כיון דדרך הפת ויין להשתמש עם בשר וחלב ובנה"ג בהגה ט"ו אות ג' התיר יין לערב בו משום חלב והסכים עמו מוהר"י אלקאפא יש"ם נמלינו למדין לערב לכתחילה משום חלב בפת כדי לאכול עם בשר לכ"ע אסור עפ"י ל"ע בש"ך אות כ"ב ומ"ל כלל פ"ה אות ס"ב ואפילו לאכול כך יראה לאסור כי פליגי לתקן היין דמשום הפסד הוי דשבר הנ"ן אוסר והבנה"ג מתיר עכ"ל הנך נראה שב"כ עפ"י דברי הבנה"ג שבסי' ל"ז ולא ראה דבריו שבסי' ל"ע הנ"ל דמבואר דגם לערב לכתחילה חלב ביין כדי לאכלו עם בשר ס"ל דלא תשיב מבטל איסור לכתחילה כיון שמערב היתר בהיתר והרב מוהרש"ז בס"ע שלו סי' תמ"ב בקו"א ס"ק ג' בהשגתו על הרע"ז כתב וזה לשונו וכן משמע דאמת דאל"כ יהא מותר לערב חלב בתוך קדירה שמרתיחים בה מים לבטל שם בשר במים אלו עם מעט החלב שנתבטל בס' מנים קודם שנתן שם הבשר כיון שאין כאן איסור עדיין וא"ז ישתקע הדבר ולא יאחר עכ"ל ולפי שיטת הרבנים מוהרי"ט ודעמיה הנ"ל יל דאין הכי נמי דבדי כיון דמבטל היתר בהיתר ודברי הרב מוהרש"ז אי"ם לפי מה שנראה מדברי הרמ"א בסי' ל"ט הנ"ל ומ"ש איט מוסכם ומשו' הבנה"ג הנ"ל אין אנלי לראות אם הזכיר דברי הרמ"א הנ"ל והרב פר"ת ביו"ד סי' פ"ז סוף סק"ז הביא תשו' הרדב"ז בכ"י שנשאל על מה שנהגו לתת בתוך הסוקאר בזמן שמבטלין אותו חלב של בהמה טהורה וטמאה תרי למאה אם מותר לאכול הסוקאר עם בשר והשיב דאין בזה מיתום שהרי נותנים עם הסוקאר כפלים מים והרי נתבטל במים וכסוקאר וא"ת וכי מבטלין איסור לכתחלה הא ל"ק דבשעה שמבטלין איט אסור אלא האיסור בשעה שאוכלו עם בשר ואז כבר הוא מבוטל ואפילו בלא מים מותר לפי שהחלב מתמעט ע"י האור והסוקאר אינה מתמעט וא"ת בשלמא אם יש מים עם הסוקאר הדבר ברור שנתבטל אבל אם היו בו תרי למאה ונעשה הכל תבשיל שיש בו חלב וברתיחה דאבינה קודם שנתמעט בלע הכלי ונאסר וגאסר הסוקאר אח"כ ל"ק שלא יהיה בלעת הכלי עדיף מהחלב עלמו וכמו שהחלב נתמעט משיעור ל"ט גם הבלוע בכלי נתמעט ע"כ. והרב פר"ת כתב שאין דברי נראין דבין דבתחילת רתיחה ליכא ס' בסוקאר עד החלב הרי הסוקאר והקדירה נתבטלו וט' פי"ם מתמעט דאם בתחילת הרתיחה יש בו ס' מתים עם הסוקאר אין חשש כדבר. והרב ל"ת בחי' לחמ' בילה על דף ד' ע"ב עמ"ש בש"ם הבא מיקלא קלי איסורא (בד"ה ומסכת שבת) הביא מ"ש בשבת דף כ"ט אהיה דמסיקין בכלים דמקשין והא כליסורא קא מהפך ומסיק דמרבה עליהם עלי מוכנים ומסיקן וכתב דמאי דלא

מקשין והא אין מבטלין איסור לכתחלה שיש מעמא דאין מבטלין איסור לכתחלה לא שייך בס כלל בשודו כלי מרכב עלים מוכנים ובעודו כלי גם הוא עלמו היתר הוא אלא אח"כ כשידליק פורתא יהיה איסור וכיון שבשעה שמבטלו עדיין היתר הוא אין זה מבטל איסור רק מבטל היתר בהיתר ועיין בל"ק סי' פ' מ"ש ואני הגלע"ד כתבתי שמלאן מוכח שמותר ואמנם בחמץ קודם פסח אף שעדיין היתר מ"מ כיון שעמו עליו לאסור לבטלו לכתחלה עכ"ל הגל"ח ומתבאר דס"ל דכל שמתרב היתר בהיתר אין חשש בדבר דלא כסרב ל"ן שחושש בכס"ג משום ביטול איסור לכתחלה ולפי הגראה נעלם ממנו שכדבריו כתב הרב מג"א בסי' תק"ז סק"א והא דכתב בסי' תק"ה ס"ו בהגהה דמותר להרבות על כלים שאני כתיב דעדיין הכלי היתר הוא אלא שאחר שיתחיל לשרף יהיה איסור ואין זה מבטל איסור עכ"ל ובסק"ב ליין לעיין בסי' תרכ"ו וכתב הרב מחלה"ם בסק"א דג"ל דליון זה מקומו הוא בסק"א דמבואר שם ג"כ דכס"ג לא מיקרי מבטל איסור דמבואר שם דמותר לתרב שכך פשוט תוך שכר כשר קודם שוכות עכ"ל הרי שדעת המג"א כן שבשעת היתרו אין חשש בביטולו ואפילו בחמץ שיש דעתו טעם כן בסי' תמ"ז בדנמ"ר הל"ל עולי דברי הרשב"א ביע"ש ובגליון מוהרש"א ליו"ד סי' ל"ט ס"ו בהגהה הביא דברי הל"ן ולא ראה דברי המג"א והל"ח הל"ל ע"ש והרב שו"מ בגליון הש"ס בירושלמי פ"ב דמס' כלאים הלכה ח' אמ"ש בירוש' לחלק בדין ביטול איסור דאם בתחילתן בכלאי זרעים ימעט תמן אח מרבה לבטל איסור תורה מה שכא אם מרבה לבטל מפני מראית עין כתב ע"ז ח"ל אף דבלאו הכי עדיין היתר הוא וע' בע"ז סי' תמ"ז סק"ס ובסי' תרכ"ו מ"מ כיון דחז"ל אסרו א"כ שם איסור עליו ועדיף מפי מ"ש הפוסקים לענין ביטול חמץ קודם פסח דאסור משום דשמו עליו רק שעכשיו היתר הוא וע' ביו"ד סי' ל"ב בע"ז וש"ך ודו"ק. ועי' שמות אליהו כאן ובהשמטות עכ"ל:

ובספק כנוס בנב"ח דקי"ל דאחליק לקולא כתב בחי' רעק"א בדס"י ק"ה דמ"מ אסור לבטלו ויש לעיין אם מותר להוסיף עד ס' ולבטלו כיון שעתה מותר לאוכלו כך י"ל דלא הוי בכלל מבטל איסור לכתחלה ועיין בפ"מ סי' ס"ח בהשגות סק"א יעכ"ל. וד"ת עשירים במקום אחר שבתשובותיו בסי' ל"ח כאריך קלת בחס שהשאל בשומן אווזא שנתחסר שלשה ימים בלא מליחה דקי"ל דאסור בביטול ובלאי אי אפשר כיון דמימות וכלה בלא אם יש לערב השומן בשומן אחר שנמלח כדינו כיון דעכשיו עדיין היתר הוא דהוי דס אחרים שלא פירש י"ל דאין זה בכלל אין מבטלין איסור לכתחלה וכתב שמע היתר זה מדודו שאמר שכן הורה אחד מהגדולים למעשה והשיב ע"ז דלכאורה יש להביא ראיה מדין בשר ביום שביו"ד סוף סי' ק"ע ומה"ש הע"ז בסי' תמ"ז לענין חמץ קודם זמן איסורו אך שוב כתב לחלק דלא דמי להתיר ביום דהתם אין הביטול מחדש איסור שגם עתה מותר לבשלם כל אחד בפני עלמו רק שמרבה עד ס' כדי שיהא מותר לבשלם יחד משא"כ בשומן הל"ל דעתה אסור לבשלו וע"י הביטול יותר לבשלו ומסתיא דחמץ אין ראיה דהתם קודם זמן איסורו אין שם איסור כלל לגוש עצמו ומה שרולה לאכלו אחר זמן ע"י ביטול שאכילה כמותו ממש מותר עתה בלא ביטול משא"כ בשומן דעתה חל ג"כ האיסור דאסור לאכול דם פרוש וכיון שהוא רולה לאכול דם פרוש ע"י ביטול מיקרי מבטל איסור ושוב ראה שהפרמ"ג בסי' ס"ע בחמורר בדין זה יבשלה בפשיטות לאיסור אחוד"ק והאיר נ"כ בהיש דהרמ"א סי' ל"ע ודברי הש"ך בס"ק כ"ב דמוכח דאסור לערב חלב במים כדי ליתן המים לקדרה של בשר עי"ש ודברי הפרמ"ג הם בשפתי דעת ס"ק כ"א ועיין בפ"מ שם ס"ק כ"א ויש להעיר על כל הרבני הל"ל דשקו"ט בהיתר השומן הזה ולא אזכו דברי הרדב"ז בסי' תל"ק שכתב שכל עיקר שאמרה דבשר בשבשה בלא מליחה אלא לבשלו אינה אלא במים פושרים אבל במים רותחים אין הדם פרש מהאברים וא"כ בשומן הל"ל יש להתיר ע"י ביטול במים רותחין אלא שהראה מאין הפוס' מסכימים לסב. ע' ואכמ"ל בזה:

וראיתי לרב מחמד למראה בפ"ק דערלה ד' קפ"ד ע"א שכתב הם הרב ילמק ירקן שכתב שעתה היתר עירוב שכך פסול [illegible] מדיין לא הוי איסור וכתב ע"ד ואחרי המחי"ל [illegible] מסתיק דשם דבסוכה מבטלין לכתחלה הייו [illegible] ומ"ש הכ"ח וכו' ועוד אלא דמ"ש

לדינא דלפי מעמו אם עושים סוכה בחוה"מ אסור לערב שכך פשוט משא"כ לעשה הכ"ח וכו' אחו"ד עי"ש ולא ידעתי כונת הסגתו דלפי האמת גם המעם שכתב הרב ילמק ירק רמי ומקובל וכתבו הכ"ח בעלמו ומדבריו למדו הפוס' לענין תערובות היתר בהיתר וכי נפיק מינה לדינא מאי הוי ועיין במג"א סי' תרכ"ו סק"ג שכ' דנפ"מ בין הטעמים לעושים סוכה בחוה"מ והרב מ"ז עם שכ' מדנפשיה (ברס"י תרכ"ו) לייסב מה שאין בעירוב שכך פשוט משום ביטול איסור לכתחלה משום דאין איסור מלד עלמה של סוכה ליסב בה אלא שאינו יולא בה י"ח המלוה ע"כ אין שיון בזה שם איסור וסיינו אפילו בעושה סוכה בחוה"מ כיעי"ש ובכל זאת הביא תירוץ המרדכי משום דנתקן קודם יו"ט וכו' ולמד ממה להערובה היתר בהיתר וכן למד המג"א בסי' תק"ז סק"א בי"ש בחלה"ם ולא כיונה דאם הרב ילמק לדעה ז אין לו אלא תרשומת שלא הזכיר דברי הב"ח ופ"ז וכו' אבל עכ"פ ישוב נכון הוא. ומה שכתבתי למעלה (בד"ה ומכל) בשם הרב עיני כל חי ראיתי עתה בס' דברי מנחם ח"ב ד' ק"ע ע"ד בשם הרב ארע ילמק על המשניות בפ"ע דכלאים מ"ע לתרן קשייתה הדרישה בכלאים כמ"ש הפיני כ"ח דכלאים מותר לעשות ולחבר ואינו אסור אלא בלבישה וכו' ומסביר הדברים בטוב טעם עי"ש. ומידוש הוא שלא ראו כל הרבנים שאנו דברי הרב ע"ז בסי' רל"ע שקדמם ביטוב זה ח"ל ומה שהק' בדרישה דאי"מ איסור לכתחלה לק"מ דכאן אין איסור אלא בהיבור ע"י שכמין הג' יבטלו ולא אמרו אין מבטלין איסור אלא כל שיש איסור מלד עלמו ונתערב בהיתר שאין לך להוסיף על ההיתר שיבטל האיסור בתוכו וא"ל דדמי לחתיכה בשר שנאסרה מחמת בליעת חלב דאין מועיל שם ביטול דהתם אף בהיתר נעשה איסור ותתיכה עלמה נעשית נבלה מחמת שבהיתר בלוע מן האיסור ונומן בו טעם משא"כ כאן דאין שייך טעם ע"כ שני הפוסקים מין ג' ולותו הנין מבטל אחר מהם עכ"ל ועיקר חילוקו הוא בין איסור להיתר וכו' מתנו הרבנים הנ"ל.

ב' אין מבטלין איסור לכתחילה לענין חמץ קודם הפסח כבר הבאתי בלות ה' דעות הפוסקים כאן מערכה עול מערכה ובקונטרס לחיפה דיבים בטערכת חמץ ומלה סי' ס' אות י"ח הבאתי להלכה דמותר לבטל החמץ כדי להשכותו לאחר הפסח עי"ש ולדעת הכוברים דמותר לבטל חמץ קודם הפסח כדי לאוכלו בפסח כתב בחסו' רביע עק"ח סי' ל"ח דהפרמ"ג ביו"ד סי' ס"ע (בש"ך ס"ה י"ח) אמר דדוקא לפוסף על הטערובה מותר אבל לא לערב בידים וכתב ע"ד שאף שבאמת כן משמע מלשון הט"ז מ"מ כיון שעיקר ראיתו היא מפני הכך פשוט ח"כ מה מוכח דכל שהוא קודם זמן איסורו שרי נמי לערב לכתחלה והגה גם בפרמ"ג א"ח סי' תמ"ז במ"ז סק"ה (בד"ה כתב ע"ש) כתב ומשמע להוסיף שרי בזמן היתר הא לערב בעין בשביל איסור בזמן היתר ובא"ח ס"ו לערב אסור לאכול לשהותו מותר והטעם שי"א מותר ונטול ופע"ז בתמ"ב ה' כתב הטעם דאין מבטלין איסור לכתחלה ובתרכ"ו בסכך משמע לערב בידים שרי ומה יש מירולים אחרים עכ"ל מתבאר דמ"ש ביו"ד דלערב אסור קודם פסח לא מסברא דנפשיה קאמר כי סמך עמ"ש הט"ז בסי' תמ"ב ומ"ש רעק"א דמנוף הראיה מוכח דגם לערב שרי כבר מרגש הפרמ"ג עלמו וכתב דיש שם מירולים אחרים וכלומר דדוקא בסכך פסול דשייכי סגנו שיעוי הוא דשריק אף לערב אבל בחמץ לפי זמנו מיסמיין לבטל הטוספת אבל לא לערב ורפק"ח לפי שלא ראה דבריו שבא"מ הל"ל הביג עליו וזה פשוט והרב מוהרש"ח בש"ע עלו בסי' תמ"ב בקונטרים אחרון אות ג' בהשגתו על הרש"ז הל"ל כתב ח"ל והגה לפי ראיית הט"ז יהיה מותר לערבו בידים כמו בסוכה וזה ודאי ליט וכ"מ בהדיא בש"ע וכל האחרונים בסי' תל"ג דנהגו לנקר הרחיים מהמת חמץ הנדבק בהם ודאי יש ס' בקמח הנמחן נגד קמח הנדבק ברחיים ואם מעיקר הדין היה מותר לערבו בידים לא היה מקום להחמיר לנקרו וכו' וכן משמע בחמת דאל"כ יהיה מותר לערב חלב בקדרה שמרחתן בה מים לבשל בה בשר במים אלו כיון שאין כאן איסור מדיין וח"ו יפסקנו הוכר ולא יאמר וכו' מ"ש ולפי דברי הרב הרמ"ג אין מכל זה הסירה לדעת הרב ע"ז דגם הוא מודה דלערב לכתחלה אסור ואין ראיה מעלי הסכך פסול כאמור והמיה לי על הרב מו"מ בהגהות ל' ח"ב סי' ס"ד (בד"ה והגה בסי' תמ"ז) שכתב הרב הט"ז בלשון זה דמותר לבטל האיסור קודם הפסח דסיים אם מהרב